

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА СЕРВИСА ЗА ПРУЖАЊЕ ДОДАТНЕ ПОДРШКЕ ЗА ШКОЛСКУ 2024/2025. ГОДИНУ

ЦИЉ РАДА

Годишњим планом рада Сервиса за пружање подршке обухваћени су ученици редовне основне и средње школе који имају потребу за додатном подршком стручног лица. Циљ рада пружаоца подршке је пружање стручне подршке ученицима, њиховим родитељима, наставницима, стручним сарадницима, како би поменути ученици што ефикасније и лакше функционисали у школи и свакодневном животу. Циљ рада је превенција и корекција поремећаја у области моторичког и когнитивног функционисања, говорно – језичког развоја, интерперсоналне комуникације и социјалних интеракција и подстицање општег развоја, ради што ефикаснијег савладавања наставних садржаја и школских задатака, као и постизање оптималне адаптације и социјализације поменутих ученика.

ЗАДАЦИ РАДА

Пружање подршке се реализује кроз:

1. Подршку ученицима са сметњама у развоју и тешкоћама у учењу у редовном образовно – васпитном систему;
2. Подршку наставницима и стручним сарадницима у редовном образовно – васпитном систему;
3. Подршку родитељима ученика са сметњама у развоју и тешкоћама у учењу и повећање њиховог ангажовања;
4. Операционализацијом инклузивне политике у школи
5. Сарадњу са локалном заједницом и сензибилизацију друштвене заједнице.

ПРУЖАОЦИ ПОДРШКЕ

Годишњим планом рада Тима за пружање додатне подршке предвиђен је фонд додатне подршке од 600% распоређен на 12 извршиоца (пружаоца подршке), чији је распоред приказан у табели. Као корсници подршке, годишњим планом рада Тима за пружање додатне подршке обухваћени су ученици редовне основне и средње школе који имају потребу за додатном подршком стручног лица и решење Интерресорне комисије (244 ученика у 17 школа). Због ограничених ресурса (распољивих процената рада и извршилаца пружалаца додатне подршке), није задовољена потреба за подршком школама са малим бројем поменутих ученика. Тим за подршку оставља могућност, да ће у складу са располољивим временом, подршку овом школама волонтерски пружати члан тима који се сам добровољно за то пријави. Састав и проценат ангажовања чланова тима, као и обухваћених школа и ученика, по потреби ће се мењати уколико дође до промене у фонду часова додатне подршке одобреном од стране Школске управе (тј. буде одобрен проценат већи од 600%).

	Чланови тима	% у подршци	Школе	Број ученика
1.	Васиљевић Јелица	30%	7. београдска гимназија	8
2.	Васовић Ања	100 %	Угоститељско-туристичка школа (70%)	37
			Школа за дизајн текстила (30%)	9
3.	Вељовић Небојша	30 %	ОШ „Владимир Роловић“	13
4.	Јелена Јерковић	70 %	Трговачка школа	27
5.	Јовановић Јована	30 %	ОШ „Иво Андрић“	10
6.	Мајсторовић Урош	30 %	ОШ „Јајинци“ (25%)	6
			5. економска школа (5%)	2
7.	Митровић Виолета / Андрић Николија	30 %	Школа за негу лепоте	22
8.	Петијевић Александра	30 %	ОШ „Франц Прешерн“	18
9.	Спасојевић Емилија	100 %	ОШ „Ђура Јакшић“	15
			ОШ „Бранко Ћопић“	19
10.	Стевановић Марија / Јанковић-Николић Марина (координатор)	45 %	ОШ „14. октобар“ (40%)	29
			Гимназија „Патријарх Павле“ (5 %)	2
11.	Трипковић Дејан	70 %	ОШ „Коста Абрашевић“	14
12.		35 %	Машинска школа „Радоје Дакић“ (20%)	8
			ОШ „Никола Тесла“ (15%)	5
Укупно	12	600 %	17	244

ФОНД ЧАСОВА И ОБЛИК РАДА

Стручно лице (пружалац подршке) подршку пружа у редовној школи током школске године.

Подршка се пружа директно ученицима са посебним образовним потребама (кроз саветодавно-инструктивни рад), и индиректно: наставницима, стручним сарадницима и родитељима ученика са посебним образовним потребама, као и учествовањем у раду стручне службе и Стручног тима за инклузију редовне школе. Директан рад са ученицима се реализује кроз индивидуални рад, рад у пару или малој групи. Група се формира према карактеристикама ученика, не нужно према разредима.

Годишњи фонд часова (тј. радно време) пружаоца услуге одређује се према укупном броју ученика пријављених за додатну подршку и расположивог кадра (тј. процента ангажовања пружаоца услуге у додатној подршци). Пружалац услуге ће у договору са стручном службом редовне школе, на основу специфичних потреба ученика и школе, и установљених приоритета, одредити облике пружања подршке (директно/индиректно), као и учесталост (фонд) сваког од ових облика, у оквиру датог радног времена (процента ангажовања у додатној подршци).

Категорија ученика којима се пружа подршка

1. Ученици са сметњама у развоју (визуелним сметњама, аудитивним сметњама и моторичким сметњама, кашњењем у развоју, интелектуалном ометеношћу, поремећајима понашања)
2. Ученици са специфичним сметњама у учењу: дислексија, дискалкулија, диспраксија, поремећај пажње
3. Ученици са сталним потешкоћама у праћењу и усвајању наставног програма (индекс учења није пропорционалан узрасту и нивоу способности), при чему заостају за образовним узрастом својих вршњака.

На основу досадашњег вишегодишњег искуства пружања додатне подршке, Тим жели да истакне да потребе редовних школа углавном превазилазе пријављени број ученика са мишљењем Интересорне комисије. Редовне школе више пута су изразиле жељу да се пружалац подршке укључи и у рад са осталим осетљивим групама ученика. Осим тога, пружаоци подршке су препознали да у школама постоји значајан број деце под ризиком која нису обухваћена захтевом за додатну подршку. Претходно су дефектолози волонтерски били укључен у рад са поменутиим ученицима. Став Тима за додатну подршку је да чланови тима, с обзиром на већ добијен ангажман, нису дужни да пружају подршку овим ученицима, али могу волонтерски, у складу са својим ресурсима и проценама, да се укључе у рад.

Узраст ученика: ученици свих разреда основне и средње школе

Критеријуми за избор ученика за додатну подршку:

1. Мишљење стручног тима за инклузију/ стручне службе редовне школе
2. Сагласност родитеља да стручно лице пружа додатну подршку детету
3. Решење Интересорне комисије о потреби за додатном подршком стручног лица.

НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ АКТИВНОСТИ ПРУЖАОЦА ПОДРШКЕ

Облик и динамика реализације

1. **Рад са ученицима** се одвија индивидуално, у пару или малој групи. Подразумева превентивно корективни рад који се реализује унутар редовног разреда или изван њега. Динамика непосредног рада са ученицима се утврђује према индивидуалним способностима и

потребама ученика и Индивидуалном образовном плану који се може мењати током школске године.

- 2. Рад са наставницима и стручним сарадницима** је индивидуални и у стручном тиму. Подразумева саветодавно инструктивни рад и одвија се изван учионице. Динамика реализације се утврђује према наставним циљевима и Индивидуалном образовном плану. Може се одвијати и у разреду у присуству наставника или без његовог присуства.
- 3. Рад са родитељима** је групни и индивидуални. Подразумева саветодавно инструктивни рад. Динамика реализације се утврђује према циљевима корективног рада и Индивидуалном образовном плану, а реализује се у оквиру стручног тима, групи родитеља, са учеником или индивидуално са родитељима.

ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА

Пружаоц подршке има оквирни годишњи и месечни план и програм рада и дневно планирање реализације активности, који се могу мењати у складу са проценом пружаоца подршке о потребама ученика, родитеља и запослених у редовној школи.

План рада

1. Процена способности ученика
2. Корективни рад са ученицима
3. Праћење постигнућа ученика са посебним образовним потребама
4. Саветодавни рад са ученицима
5. Развој стандарда за ученике са посебним образовним потребама у редовној школи
6. Саветодавно инструктивни рад са наставницима и стручним сарадницима редовне школе
7. Учесће у раду Стручног тима за инклузију/стручних служби редовне школе
8. Учесће у изради, реализацији и праћењу индивидуалних образовних планова
9. Руковођење и тренинг педагошких асистената за подршку у учењу деци са посебним образовним потребама
10. Саветодавно-инструктивни рад са родитељима
11. Операционализација и праћење спровођења школске инклузивне политике
12. Сарадња са локалном заједницом и релевантним ауторитетима
13. Учесће у раду стручних органа школе
14. Сарадња са медијским тимом школе, у циљу промоције школе и ширења свести шире друштвене заједнице о потребама особа са сметњама у развоју
15. Стручно усавршавање
16. Вођење педагошке документације
17. Припрема и планирање наставе

Програм рада (садржаји и активности)

1. Са ученицима

- дефектолошка процена способности и нивоа функционисања ученика (моторичког и когнитивног функционисања, интерперсоналне комуникације и социјалних интеракција)
- опсервација ученика у разреду, ван разреда, на индивидуалном третману
- израда индивидуалног програма подршке за ученике
- израда индивидуалног развојног плана
- реализација индивидуалног развојног плана
- праћење индивидуалног развојног плана
- израда индивидуалног образовног плана
- превентивно-корективни рад са ученицима (превенција и корекција поремећаја у области моторичког и когнитивног функционисања, интерперсоналне комуникације и социјалних интеракција)
- саветодавно – инструктивни рад са ученицима
- праћење и вредновање понашања и постигнућа ученика
- праћење реализације, вредновање и корекција индивидуалног образовног плана
- вршњачка едукација: сензибилизација и информисање ученика

2. Са наставницима и стручним сарадницима

- Информисање наставника и стручних сарадника о врсти и степену ометености ученика, његовим посебним образовним потребама, способностима, начину функционисања, потенцијалима и ограничењима, могућностима и перспективама;
- Подршка у изради и реализацији Индивидуалног образовног плана (педагошког профила, мера индивидуализације, плана активности);
- Саветодавна подршка у релацији наставе, методичко-дидактичкој организацији часа (израда припрема за реализацију одређених наставних јединица за ученике са посебним образовним потребама, одабир наставних метода и средстава за ученике са посебним образовним потребама за одређене наставне јединице, динамика односа ученика у разреду);
- Подршка у сарадњи са родитељима ученика укључених у додатну подршку.
- Одабир наставних помагала за ученике са посебним образовним потребама, помоћ у прилагођавању наставних средстава
- Учешће у раду Стручног тима за инклузију/стручне службе (процена ученика, израда, праћење, вредновање и корекција индивидуалних образовних планова)
- Сензибилизација наставног кадра, вршњачке заједнице, родитеља и друштвене заједнице на потребе и могућности ученика са сметњама у развоју и тешкоћама у учењу
- Стручно вођење и обука педагошких асистената за подршку у учењу деце са посебним образовним потребама

- Организовање и реализација интерног стручног усавршавања за особље школе

3. Са родитељима

- Информисање родитеља о врсти и степену ометености ученика, о његовим посебним образовним потребама, способностима и начину функционисања, потенцијалима и ограничењима, могућностима и перспективама
- Обука родитеља за самостални рад са дететом
- Саветодавни рад са родитељима у складу са постављеним циљевима и исходима школовања за ученика
- Информисање родитеља о индивидуалном образовном плану и обука за учешће у раду стручног тима
- Посредовање у комуникацији и сарадњи између родитеља, наставника и стручних сарадника.
- Упућивање родитеља на ресурсе које могу користити изван школе, из области образовања, здравствене и социјалне заштите.

4. Операционализација и праћење спровођења школске инклузивне политике

- Развој и промоција нове методологије у васпитно – образовном процесу промоција школске инклузивне политике

5. Локална заједница

- Повезивање и координација две школе: корисника додатне подршке (редовне школе) и пружаоца додатне подршке (школе за ученика са сметњама у развоју);
- Повезивање и координација школе за образовање ученика са сметњама и редовне школе у локалној заједници са здравственим, социјалним, образовним установама и институцијама, невладиним организацијама, удружењима родитеља, удружењима инвалида, службом за запошљавање, локалном самоуправом и другим релевантним установама од интереса за ученике са посебним образовним потребама и њихове породице;
- Упознавање шире локалне заједнице са услугом додатне подршке, као и са осталим услугама које пружа школа за ученике са сметњама у развоју (кроз сарадњу са медијским тимом).

6. Часови осталих активности и послова

- Учесће у раду стручних органа: Наставничко веће, Стручни актив, Тим за додатну подршку матичне школе, стручно усавршавање, истраживачки рад, вођење педагошке документације, припрема и планирање наставе.

Педагошка документација

Пружалац подршке користи општу и посебну педагошку документацију за планирање, реализацију, праћење и евиденцију.

- За сваког ученика укљученог у додатну подршку води Евиденцију корисника услуга (Образац 3), који на крају школске године предаје и оверава у обе школе (пружаоца и корисника услуге).
- Помаже редовној школи у подношењу захтева за додатном подршком (Образац 2) за наредну школску годину.
- На крају полугодишта и школске године подноси извештај о свом раду.

ГОДИШЊИ ПЛАН И ПРОГРАМ ПРЕВЕНТИВНО – КОРЕКТИВНИХ ВЕЖБИ

ЦИЉ:

Циљ рада је превенција и корекција сметњи у учењу и поремећаја моторичког, когнитивног, говорно - језичког функционисања ученика и подстицање сензомоторног и психомоторног развоја и општег развоја ученика.

ЗАДАЦИ:

- Допринос развоју и богаћењу сензомоторног и психомоторног искуства;
- Развијање когнитивних, моторичких и говорно -језичких способности, које ће омогућити максимално могуће укључивање и учествовање ученика у наставном процесу
- Подизање мотивације за учење и рад
- Развијање самопоуздања и формирање позитивне слике о себи и свом телу код ученика што доприноси бољој комуникацији и социјализацији ученика
- Развијање креативности кроз покрет и игру
- Допринос постизању успеха у школи
- Повећање самосталности и укључености у свакодневне животне активности
- Социјализација и адаптација у друштву
- Пружање подршке породици обезбеђивањем стручне помоћи у школи

САДРЖАЈ ПРОГРАМА КОРЕКТИВНО-ПРЕВЕНТИВНИХ ВЕЖБИ

Редни број теме	Тема	Садржај теме
I	Процена способности	Опсервација, интервјуи са значајним особама (родитељима, наставницима, вршњацима ...), скале и упитници, директна процена (општа дефектолошка дијагностика, протокол за процену

		едукативних потенцијала, додатни тестови), евалуација.
II	Стимулација сензо-перцептивних функција	Стимулација аудитивних, визуелних, тактилно-кинестетичких, густативних, олфактивних и вестибуларних функција. Развој аудитивне, визуелне, тактилне перцепције, дискриминације, диференцијације и меморије.
III	Вежбе за развој и корекцију говора и језика	Утврђивање говорно – језичког статуса ученика, развој психофизиолошке основе за говор, развој фонематског слуха и аудитивне дискриминације, вежбе разумевања једноставних и сложених вербалних и невербалних исказа, развој вербалног и невербалног изражавања, артикулационе вежбе, развој социјалне и конвенционалне комуникације, именовање и богаћење речника, вежбе описивања, вежбе приповедања, вежбе употребе разних језичких облика (придева, заменица, предлога, падежа, везника, прилога...), вежбе разумевања логичко – граматичких структура, вежбе упамћивања структуре речи, вежбе упамћивања структуре реченица, врсте реченица, вежбе за развој репетитивног, наративног и дијалошког говора, развој семантичког нивоа говора, богаћење синтаксе, вежбе за дислексију, вежбе за дисграфију, вежбе за дисортографију.
IV	Вежбе гностичке организованости	Вежбе за дефинисање доживљаја телесне целовитости, вежбе за доживљај гестуалног простора, вежбе за откривање објективног простора, вежбе за уочавање присуства другог, вежбе за уочавање тела у простору, вежбе за уочавање и процену квалитета времена (трајање, истовременост, наизменичност, редослед, уклопљеност) и оријентацију у времену, вежбе за уочавање и препознавање ритмова, вежбе за овладавање метричким временом.
V	Вежбе за развој моторике	Вежбе опште моторичке спретности (ходање, трчање, скакање, хватање, слагање, отварање, затварање...), Вежбе реедукације психомоторике: развој постуралне контроле, координације покрета, статичке и динамичке равнотеже, за уједначавање тонуца и осамостаљивање (диференцирање) покрета, вежбе ритма, вежбе за контролу импулсивности

		Вежбе визуомоторне контроле и координације, вежбе манипулативне спретности руку, координација покрета горњих и доњих екстремитета, покрета тела у целини, вежбе фине моторичке спретности. Вежбе за развој праксије: мелокинетичке праксије, развој праксије мускулатуре лица, идеомоторне, идеаторне, конструктивне праксије, графомоторне вежбе. Вежбе за развој практогностичке организованости: имитације једноставних и сложених покрета
VI	Вежбе латерализације	Вежбе реедукације психомоторике за уочавање и стабилизовање латерализованости, вежбе за усмеравање латерализованости.
VII	Вежбе релаксације	Релаксација вођена вербалним инструкцијама, по потреби уз моделовање и тактилну стимулацију.
VIII	Вежбе пажње	Вежбе усмеравања, расподеле, одржавања, флексибилности пажње, вежбе за развој визуелне селективности, вежбе претраживања и праћења, задаци менталног праћења, репродукција ритмичких структура, вежбе за развој аудитивне пажње, вежбе за развој визуелне пажње. Вежбе реедукације психомоторике за контролу импулсивности.
IX	Вежбе памћења и учења	Вежбе за развој аудитивног вербалног и невербалног памћења, развој визуелног памћења, развој асоцијативног памћења. Вежбе за развој радне меморије. Моделовање, испробавање и увежбавање различитих стратегија учења (пр. визуелно истицање, асоцијације, мапе ума, кључне речи/тезе...)
X	Вежбе мишљења и егзекутивних функција	Вежбе за развој логичког мишљења у равни конкретних операција: вежбе серијације, класификације, кореспонденције, конзервације; вежбе за подстицање оперативности мишљења на нивоу формалних логичких операција; појмови бројева, ротације; формирање стратегије учења; уочавање особина различитих материјала; посматрање, анализирање, именовање појава и формирање појмова; вежбе анализе, синтезе, генерализације. Вежбе за развој егзекутивних функција: инхибиторне контроле, когнитивне флексибилности, радне меморије, планирања,

		решавања проблема.
XI	Вежбе читања	Вежбе фонематске анализе и синтезе, вежбе конверзије графема у фонеме, вежбе читања слова, слогова, речи, реченица, текста; развој психофизиолошке основе за читање.
XII	Вежбе писања	Вежбе фонематске анализе и синтезе, вежбе писања прескриптуалних форми, вежбе конверзије фонема у графеме, вежбе писања слова, слогова, речи, реченица, текста; развој психофизиолошке основе за писање.
XIII	Вежбе за развој нумеричких способности	Поимање класне структуре бројева, развој способности уочавања делова и целина, уочавање разлика, успостављање редоследа објекта према неком референтном критеријуму, схватање перманентности објекта, разумевање односа између класа и субкласа.
XIV	Развој адаптивних вештина (живитних и социјалних вештина)	Вежбе концептуалних и практичних вештина (у симулираним и реланим условима), ради повећања самосталности ученика у свакодневним животним активностима. Тренинг социјалних вештина: социјалне приче, игра улога, моделовање (уживо/видео, вршњака/одраслих), увежбавање и генерализација социјалних вештина.
XV	Саветодавно-инструктивни рад	Рад са вршњачком групом, рад са родитељима, учитељима, наставницима, стручном службом.

ГОДИШЊИ ПЛАН САСТАНАКА ТИМА ЗА ДОДАТНУ ПОДРШКУ

Време	Тема
Септембар	- Усвајање годишњег плана Тима за додатну подршку - Утврђивање задужења (школа, % радног времена) - Сагласност родитеља/сатаратеља за додатну подршку - Распоред рада у додатној подршци - Материјал за рад - План стручног усавршавања - Протоколи о сарадњи Средње занатске школе са родовним школама - Медијска промоција додатне подршке (емисија за РТС) - Размена искустава из додатне подршке
Октобар	- Промоција Средње занатске школе, кроз посете редовним школама и сарадњу са Тимом за медијску промоцију школе - Планирање транзиције ученика 8. разреда у Средњу занатску школу или редовну школу у систему додатне подршке - Размена искустава из додатне подршке
Новембар	- Размена искустава о раду додатне подршке - Избор чланова тима и тема којима ће додатна подршка бити представљена на стручно-научним скуповима
Јануар	- Полугодишњи извештаји о пружању додатне подршке - Размена искустава о раду додатне подршке
Март	- Презентација радова са стручно-научних скупова на Наставничком већу - Планирање транзиције ученика 8. разреда у Средњу занатску школу или редовну школу у систему додатне подршке - Сарадња са Тимом за медијску промоцију школе - Размена искустава о раду додатне подршке
Јун	- Ззахтев за додатну подршку (Образац 2) за наредну школску годину - Евиденција корисника услуге (Образац 3) за сваког ученика - Годишњи извештаји о пружању додатне подршке - Размена искустава о раду додатне подршке
Август	Подела задужења (школа, % радног времена) у наредној школској 2025./2026. год.

У Београду,
6.9.2024.

Координатор тима за додатну подршку:
Марина Јанковић-Николић